

КОМАНДИР БРИГАДИ «ХАРТІЯ» НГУ ІГОР ОБОЛЕНСЬКИЙ: «МИ РОЗУМІЄМО, ЩО БУДЕ ПЕРША ХВИЛЯ НАСТУПУ, ДРУГА, ТРЕТЯ, ЧЕТВЕРТА, П'ЯТА. І ДЛЯ ЦЬОГО ПОСТІЙНО ПОТРІБНІ ЛЮДИ»

Фото: Роман Ніколас

Цей досвідчений босць вже створював підрозділ нового зразка – це була бригада легкої піхоти, яка пізніше на війні показала себе досить ефективно. Тому зараз всі свої знання і вміння він вкладає в добровольців «Хартії». Розмова була записана до його призначення командиром бригади.

Ігор служив у лавах армії до 2019 року. Потім звільнився і пішов у бізнес. Але ж знання і досвід нікуди не діваються. Тим більше, що мій співрозмовник вважає, що успішний бізнесмен, якщо йому показати правильний напрямок в армії, і тут проявить себе, зможе керувати людьми... Він і його побратим цитують Клаузевіца, аналізують бойові дії і розробили документальну базу за зразками НАТО, яка дозволяє їм з нуля сформувати підрозділ будь-якої чисельності. І наводить такий приклад, адже взимку «Хартія», тоді ще ДФТГ, воювала на Донбасі:

«Ми зайшли в Бахмут. Там батальйон знекровлений, один замкомбата сидить. Офіцерів немає – всі загинули або «трюхсоті». Це було ще до Нового року. Я кажу: «Все зрозумів, давайте сюди мобілізованих». Заходять мобілізовані солдати. Питаю: «У кого є вища освіта?» Десять чоловік: «Ми». «Хто працював в бізнесі?» Сім чоловік: «Ми». «Ти ким був?» Той – тим-то, той – коуч, проводив бізнес-тренінги, той – аналітик. «Супер! Заходьте. Сергію, скидай мені терміново наші презентації». Розкриваю, дві години занять – і запускаємо ТОЦ (тактично-оперативний центр), запускаємо доповіді, запускаємо невеличкі брифінги для командирів. 80 людей тримали фронт, який до цього був зоною відповідальності цілого батальйону! Так, були втрати, на жаль, але управління налагодили. І командир батальйону, точніше, тимчасовий виконавч обов'язків, який сам – бізнесмен з Вінниччини, керував боєм так, що словами не передати». Ігор точно знає, що все вже давно придумано: «Питання, чому ми не беремо передовий досвід, а намагаємося щось вигадати самі, наступаючи на граблі. Це теж досвід, але не зовсім виправданий»...

«МИ ГОТУВАЛИСЯ ДО ПАРТИЗАНСЬКОЇ ВІЙНИ»

– Ми на війні з 2014 року, – говорить полковник Ігор Оболенський. – Досвід, який набували, всі ті події, які були тоді, давали нам підстави розуміти, що ворог не відступиться, що він хоче забрати певну територію, що росіяни хочуть знищити Україну. І те, що було на той час – домовленості, АТО – для нас тоді було вигідно, а для ворога на той час, думаю, не дуже – вони хотіли більшого. І ми з побратимами розуміли, що якісь дії будуть. Коли – це питання. рф, москалі підготувалися до 2022 року. Коли почали стягувати війська, це вже була червона міточка, що все почнеться. Просто так витратити кошти ніхто не буде. Ми розуміли це десь за місяць, коли вони почали, як кажуть, грати м'язами, показувати: ух, ми на вас нападемо! Водночас на Донбасі, де розгорталися всі події, такої активності не було.

– Ви думали, що росіяни наважаться на наступ на Київ?

– Так. Ми навіть думали, що, скоріш за все, буде удар авіацією і ракетами, і центр Києва (центр прийняття рішень) буде знищений – для спричинення хаосу. Оскільки ми з побратимами 2019 року були звільнені, то готувалися більше до партизанської війни. Розуміли, що будемо в лісах, їти в ті райони, які знаємо. Так що готувалися до цього. Вивезли родини і повернулися. В ніч з 22 на 23 лютого ми з побратимами вже сиділи у мене вдома зі зброєю і чекали. Коли такі сталися перші удари, ми видихнули: «Ну, все, можна йти!»

– Ви починали в Києві, а опинилися в Харкові...

– Ми йшли за війною. Коли противник почав відступати від Києва, ми зрозуміли, що багато наших побратимів зараз на Сході. Розуміли, що театр бойових дій переміститься туди і там буде дуже жорстко. Розуміли, що туди перекинуть ті сили, що пішли від Києва, Чернігова, Сумщини. Ми дуже просилися туди, і нас перевели в Харківський район. Тому що ми казали: «Якщо наші хлопці потраплять в оточення без нас, ми собі цього не пробачимо». Багато побратимів служать в тих регіонах, і ми, можна сказати, напросилися на переведення в Харків.

Коли ми приїхали, нас здивувало, що Харків стоїть. Ми настільки були вражені цим, вражені людьми – це було дуже потужно, вражаюче... Харків пустий, але ті, хто залишився, одне одному допомагали. Годували військових, привозили їм необхідне... Передова проходила прямо по окружній, там стояли підрозділи. Пам'ятаю, заїжджаю в одну кав'ярню, що працювала, взяти кави, а у них стоять термоси. Питаю: «Це на той час, коли немає світла?» – «Ні, це для хлопців на передову». Під'їжджає «бандеромобіль», вилазять хлопці – брудні, мокрі, тільки з боїв, – хапають каву – і в машину, поїхали далі воювати... Харків воював весь, можна так сказати. Ті люди, які залишилися у місті, все робили, щоб місто залишилось вільним і українським.

«ЛЮДИ НЕ ХОТІЛИ ВІДПОЧИВАТИ: ТРЕНУЙМОСЯ!»

– Ви приїхали сюди з Нацгвардією? А як почали спілкуватися з «Хартією» – це ж тоді був ще добровольчий підрозділ?

– Є дуже цікава людина – Кожемяко Всеволод Сергієвич. Він засновник і організатор компанії «Агротрейд». Ми з ним познайомилися ще у 2014 році. Я тоді був в іншому підрозділі, ми вже брали участь у бойових діях. Тоді я побачив, що цей чоловік відкритий, хоче робити гарні справи для України. Він розуміє, що це – його держава, і якщо не буде України, то не буде нас як нації. Він робив дуже багато корисних речей і тим самим викликав дуже потужну повагу.

Коли ми приїхали у Харків, я розумів, що він тут. Набрав його. «Потрібна допомога», – сказав Всеволод. Він створив підрозділ самостійно, це добровольче формування територіальної громади. Навесні 2022 року в ньому було 60-70 людей, які мали фантастичне бажання вбивати москалів і захищати державу. З ним була команда людей, дуже професійних, які почали навчати інших тримати зброю, вести спостереження, інші дії. Але Всеволод хотів

зробити з цих добровольців, які до цього не мали військового досвіду, реальний бойовий підрозділ, який буде захищати конкретно місто Харків, вести вуличні бої, бо піхота тримає ворога, поки він не підійшов до міста. А вже потім все залежить від людей, які ідеально знають місто, можуть налаштувати як логістику, так і обмін інформацією, навіть без зв'язку, без нічого. Якраз для цього і могли згодитися харків'яни. Вони дуже круті. Ми почали з ними тренування. І буквально за два тижні знадобилася їхня допомога за містом.

– Так швидко можна навчити цивільну людину воювати?

– У нас 24 години у добі. Можна спати, відпочивати до чотирьох годин – і все буде добре, можна працювати. Скажу так: військова складова в «Хартії» з'явилася, коли ми зайшли в неї командою і кожен взяв свій напрямок роботи. Є штабна ділянка – у мене є побратим, який це закриває. Є солдатська і сержантська робота – ще один побратим займається саме цим. Ми всі одразу включилися в роботу.

Два тижні – це дуже мало. Але на той час велику роль зіграла величезна мотивація у людей. Вони самі не хотіли відпочивати. Навіть коли ми давали перерву на годину-дві, через пів години підходять: «Ми готові, нумо тренуватися». І так сталося, що за два тижні тренувань їм довелося прийняти перші бої.

А ми ж військові, ми плануємо наперед. Знаючи, що війна продовжиться, ми з побратимами домовилися: коли бачимо дуже крутий, якісний потенціал, самі собі ставимо завдання зробити з них підготовлених майже сержантів.

У нас були навіть ротації під час боїв, коли ми хлопців виводили. Навіть там, в той час, відбувалася селекція. Навіть на передовій ми навчалися. У нас була така цікава річ: коли люди досягли певного рівня навченості, я і мої побратими виходили в сіру зону. Там був ліс. Ми виходили впе-

ред, виставляли спостережні пости. Мій другий номер заводив відділення в цю сіру зону. Ми забезпечували їм, м'яко кажучи, оборону і спокій, але вони цього не знали. Їхня основна задача була – тримати оборону в сірій зоні. Добу вони стоять, ніч ночують самостійно, ми не ліземо. Після такого хтось міг підійти до мене, віддати автомат: «Не моє. Я хочу бути корисним, але чергувати так близько від ворога – не моє». – «Добре, тоді ось у нас в штаті є водії, є інші потреби, які ти можеш закривати». У нас не було непотрібних людей. Кожному бійцю ми говорили, що він неорбхідний, для кожного знаходили роботу. І це так мотивувало людей! Ви ж розумієте: у когось по здоров'ю не дуже, у когось з мотивацією важкувато, але людина хоче бути корисною, не хоче залишатися осторонь, боїться, що з неї будуть глузувати. Ні, будь ласка, ти в підрозділі, ось твоя зона відповідальності. Тебе звуть «хартієць». Якщо ти «хартієць» – все, до тебе питань немає. І хлопцям це подобалося.

– Я так розумію, що вам самому подобається і сама ідея «Хартії», і її назва...

– Таку назву придумали Всеволод Сергійович і Сергій Жадан. Вони разом це вирішили, але коли було запропоновано, я підтримав: назва дуже правильна. Вона має співзвуччя з назвою міста: «Хартія» – Харків. І має певну історію. Хартія – це певний договір без особливих об'яз.

– Ви можете назвати населені пункти, де ви стояли разом з ДФТГ «Хартія» навесні 2022 року?

– Підрозділ «Хартія» брав участь у бойових діях біля Руської Лозової, Новоселівської, Стельмахівки. Далі – Бахмут. Тобто, ми переміщалися і працювали на різних напрямках. Працювали з 92-ою бригадою, з 3-ою бригадою Національної гвардії, з 93-ою бригадою. Дуже багато працювали з хлопцями з ССО.

Ми дуже багато уваги приділяємо забезпеченню як бойових дій, так і логістиці. Якщо у нас записано: заходить 80 або 100 людей, то це не значить, що всі вони з автоматами і будуть стояти в окопах. Ні, буде всього-навсього 30-40 бойових людей, а решта – це допоміжні, для того, щоб забезпечити ефективне виконання бойових завдань. Це саме так працює.

«ЗНАЄТЕ, ЯКОЮ МАЄ БУТИ НАША ПЕРЕМОГА? ЦЕ КОЛИ РОСИЯНИ БУДУТЬ ЛЯКАТИСЯ НАВІТЬ СЛОВА «УКРАЇНА»

– Коли і як виникла ідея, що «Хартія» має увійти до Нацгвардії, і ви всі разом вже вливаєтесь в «Гвардію наступу»? Як ухвалювалося це рішення?

– Ми з самого початку співпраці розуміли, що добровольчий підрозділ працює, що люди мають мотивацію, хоча сюди прийшли художники, музиканти, вчителі, айтішники, які стали сержантами. Їм це подобається. Ми домовилися: поки війна, ми разом, працюємо по максимуму. Якщо є можливість мультиплікувати це все, це буде круто. Зрозуміло, що робота підрозділу не була не замічена керівниками. До нас приїздило дуже багато командувачів, ми показували результат. Ніколи не казали: ми одні такі, найкращі. Ні, ми заходили і працювали з будь-якими підрозділами. Вони просили нас стати поруч, показати, що можемо. Ми завойовували авторитет. Це було тяжко. Але коли люди із ЗСУ, Національної гвардії, інших силових структур бачили наші результати, бачили, що ми робимо, все мінялося. Відкривалися можливості працювати разом.

Це певна мрія ще з 2016 року: зробити колектив за стандартами НАТО, Сполучених Штатів Америки. Щоб ми були суміжні, могли спілкуватися однією мовою. Ми розуміємо: є задача відійти від особистості. Є командир, на ньому дуже багато зав'язано. Не стає командира – підрозділ або починає зазнавати втрат, або сама ідея, яка згуртувала людей, починає зникати. Наше велике бажання – зробити це системою. Чому ми ніде не кажемо, що ми одні такі? Тому що намагаємося впровадити своє бачення всюди, де працюємо.

Всі очікують швидких перемог, всім цього дуже сильно хочеться. Але в зв'язку з тим, що ми військові, практики, бачимо війну, яка триває десятий рік, розуміємо, що на даному етапі відбувається новий виток розвитку подій. Наші приблизні розрахунки – війна ще буде тривати три з половиною – п'ять років. Півтора минуло – лишилося два – чотири роки. За цей час треба підготувати якісний сержантський і молодший офіцерський склад, який буде правильно воювати, думати, перемагати з найменшими втратами як в живій силі, так і в озброєнні, в логістиці. Ми розуміємо, що хлопці, які зараз кладуть життя або роблять все для перемоги на передовій, дають золоті години, навіть не дні, а години підрозділам типу «Хартія», які зараз формуються і готуються до бойових дій... Ми ж з вами розуміємо, що буде перша хвиля наступу, друга, третя, четверта, п'ята, і для цього постійно потрібні люди...

Противник переважає нас кількістю. Їх більше, ніж нас, мінімум в п'ять-шість разів. Наша задача – воювати розумно, правильно використовувати свій потенціал. І головне – підготувати бригаду «Хартія» до цього. Так, бригада «Хартія» не піде завтра в наступ, у неї є певний період (який я, вибачте, не можу озвучити) для підготовки як солдатського складу, так і офіцерського, для того, щоб бути найбільш ефективними в подальшому.

– **Люди продовжують до вас іти?**

– Великий ентузіазм був на початку формування бригади, зараз він трішечки впав. Але люди, які йдуть до нас, роблять це свідомо. Вони йдуть у бригаду для того, щоб навчитися і мати можливість бути правильно використаними, правильно застосованими. Свій досвід, який ми отримали під час формування бригади легкої піхоти, використовуємо і зараз, в роботі з цивільними людьми. І отримуємо унікальні нові знання. Працюючи в новій бригаді, впевнений навіть не на сто, а на тисячу відсотків, що ми перемажемо, що змінимо все. Той людський потенціал, який у нас є, я вам скажу, – це нерезальні люди.

– **З вашого досвіду: топ-менеджер в бізнесі – це завжди запорука того, що він і в армії себе проявить?**

– Знаєте, мабуть, так. Раніше я б відповів ні. Тому що є певні обмеження в армії, канони, які не можна порушувати. Як кажуть, зі своїм уставом в чужий монастир не ходять. Але в зв'язку з тим, що я три роки був цивільним, а потім мобілізувався знову, відчув це на собі... Я був, можна сказати, в топ-менеджменті компанії. І я відчув, що таке – досягати цілі, бачити результат. Ти намагаєшся досягти чіткої мети з найменшими втратами. Якщо цей підхід перейде в армію, це буде круто, ми здивуємо не тільки москалів, а й наших партнерів.

У нас є досвід створення батальйону у складі Нацгвардії України. Це бригада, яка готувалася воювати за натівськими стандартами. Ми підготували перший батальйон бригади швидкого реагування. З того особового складу, який ми підготували, солдатського, сержантського, офіцерського, переважна більшість, відсотків 60-

70, проявили себе дуже якісно. Вони зараз майже всі на керівних посадах, дуже багато сержантів стали офіцерами, і є навіть хлопці – Герої України. Тому я вважаю, що той досвід, який ми отримали разом з підрозділом, – це не тільки мій результат. Це кропітка робота всіх разом протягом трьох років. Це недоспані ночі, це постійно бути разом і виховати такий колектив, щоб він працював, як єдина машина. Це унікальний досвід, повірте мені. Ті люди, які зараз намагаються й далі його збільшувати... Кожен сержант, який воює окремо – хто мобілізувався знову, хто в інших частинах, – всі вони кажуть: «Ми намагаємося зробити все, що було у нас». Для мене і моїх побратимів це найкраща похвала, найкраща винагорода. Значить, ми все робили правильно, якщо люди й досі кажуть: «Ми хочемо, щоб було, як у нас».

– Всі хочуть якнайскорішої перемоги...

– Я не можу нікому нічого обіцяти. Може, путіна завтра не стане, і світова політика поміняється. Я хочу, щоб люди готувалися, щоб нація була мобілізована і розуміла, що це не закінчиться завтра. Діти, яким зараз по 18 років, через три роки можуть вже піти в армію. Тобто, ті люди, які зараз потенційні військові, мають готуватися до бойових дій. Як бізнес, так і нація повинні розуміти, що нам треба зробити все для того, щоб перемогти. Я не вважаю, що буде швидка перемога. У нас завжди залишиться сусід з купою ядерної зброї... На даний час треба зробити так, щоб наші діти, наша нація готувалася, росла і розуміла, що у нас є сусід, який хоче нас знищити. Тому нам потрібно бути набагато сильнішими, ніж вони.

От знаєте, якою має бути наша Перемога? Це коли росіяни будуть лякатися самого слова «Україна». Для них це буде гірше, ніж найстрашніша їхня казка. Слова «українець», «українська нація» повинні на десятиліття, на 50, а то й 100 років, викликати у москалів жах, щоб вони боялися сюди лізти. От коли так станеться, я вважаю, наша мета буде досягнута.

Ми ж люди вільні, ми любимо волю і за неї боремося. Тому сказати: готуйся до війни... Ні. Я хочу, щоб були порані поля, щоб люди сіяли хліб, щоб вчителі вчили дітей не в бункерах. Але певний кістяк людей чоловічої і жіночої статі, українців і україночок, мають розуміти: так, нам випала така доля на даний час. Ми вже десять років воюємо, десять років!

Знаєте, що мене лякає? У 2014 році нашим дітям було по 10-12 років, а зараз вони вже воюють і гинуть за нашу державу! І ці діти – найкращі сини та доньки нашої України! Тож у мене питання: десть я не дотиснув, десть я як військовий щось недоробив, якщо десять років тут точиться війна. Я зараз хочу дотиснути це до кінця, щоб наші діти були вільні у виборі професії. Хто хоче бути військовими – будь ласка, ставайте до строю. Але всі повинні мати вибір. За це ми боремося – щоб в Україні завжди був вибір. І усвідомлення нації вже є, воно прийшло, ми вже інші. Моїй меншій дитині три рочки, вона співає Гімн України і кричить: «Україна – понад усе!» Я думаю, у свідомому віці, коли їй буде двадцять п'ять, вона не буде думати про москалів, а буде думати про інший світ і рідненьку країну. Наша нація вже змінилася, вона вже інша. Наступні покоління будуть ставитися до москалів, як до ворогів. Ніколи вже не буде «адін народ», «ми же братья». Такого не буде ніколи. Це є перший етап перемоги. Другий – щоб вони нас боялися.

**Віолетта КІРТОКА,
Цензор.НЕТ**

